

Den kompakte, grønne by

Den kompakte og tætte by anses ofte som svaret på en klimarigtig by, hvor udledningen af drivhusgasser er begrænset bl.a. som følge af kollektive løsninger på energi og transport. Dog giver den kompakte by med sin intensive brug af byens arealer også anledning til kritik og bekymring for bymiljøet, kvaliteten af vores fælles byrum og rammerne for det gode liv.

Kompakt, grøn by som model i både mindre og større byer

Den kompakte, grønne by er en model, der kombinerer tætheden fra den kompakte by med en stærk grøn struktur, som både understøtter klimamål og livskvalitet. Ved at begrænse byens udvidelse i landskabet og i stedet optimere anvendelsen af eksisterende arealer gennem strategisk fortætning og naturbaserede løsninger, er målet at begrænse brugen af arealressourcerne og samtidig skabe levende grønne byer. Når vi bygger tæt, er det vigtigt at der er plads til at mødes og til grønne områder med lys og luft. Det oplevede vi især under Corona, hvor byens grønne åndehuller var hårdt presset. Vi kan leve tæt, men ikke uden at hente ny energi eller oplevelser i byens grønne områder og mødesteder. Grønne og blå strukturer spiller en vigtig rolle for at sikre håndtering af regnvand, modvirke varmeøer, øge biodiversiteten og tilbyde rekreative områder, hvor byens liv kan udfolde sig.

Støtte til kommunale udviklingsprojekter

Plan22+ inviterer op til fem kommuner til at arbejde med den kompakte, grønne by som koncept og strategi for deres by. Der efterspørges kommunale projekter for både større og mindre byer, hvor visionen om den kompakte by, og det grønne kan spille en afgørende rolle for at fremtids- og klimasikre byerne og hermed til reducere CO2 og bidrage til at nå klimamålene. Målet er at omsætte visionerne til fysisk planlægning i kommuneplaner, lokalplaner og udviklingsplaner mm.

Kommunerne kan deltage med et projekt, der har fokus på at integrere grønne strukturer i tættere byområder eller bymidter, eller som ønsker at nytænke koblingen af de tætte byers grønne områder med fx landskaber, forbindelser eller andet.

Inspiration til problemstillinger og spørgsmål, der kan udforskes

- Hvordan kan vi gennem planlægningen kombinere den kompakte by med plads til grønne områder og klimatiltag, som skaber luft og plads til byliv, ro og rekreation for alle?
- Hvordan arbejder vi i praksis med at tænke de grønne strukturer i flere skalatrin, så der skabes sammenhæng mellem byernes overordnede grønne strukturer, det grønne i bykvartererne og for de enkelte ejendomme eller steder? Hvordan kan de strukturer kombineres, så det grønne både bliver ryggraden i den kompakte by og forbinder til landskaberne uden for byen?
- Hvilken rolle skal det grønne spille i den tætte by, hvad skal det grønne kunne og for hvem? Hvordan definerer vi grøn kvalitet i forhold til den tætte by? Hvor meget skal der til, og hvordan gør vi det grønne stedsspecifikt og realiserbart i kampen om pladsen.
- Hvordan kan man i forskellige byskalaer planlægge en mere kompakt og grøn by, hvor rammer for høj livskvalitet kobles med muligheden for at udnytte de klimafordele, den kompakte by giver? Hvor-

dan kan dette omsættes til nye bestemmelser i kommuneplan og/eller lokalplan, udviklingsplan eller lignende.

- Hvordan kan kvaliteten af forskellige byområder, bymidter, boligområder, erhvervsområder mv. øges med mere grønt samtidig med en mere intensiv udnyttelse af områderne? Kan vi fx låne grønne områder af hinanden, og hvordan gør vi det i virkeligheden?

Proces og sparring

Som deltager med et kommunalt projekt vil I blive en del af et fagligt netværk om den kompakte, grønne by. Her vil vi sammen drøfte ideer, fokusere projekterne, dele erfaringer og resultater og give hinanden gode råd med på vejen. Som støtte undervejs i processen vil Planværkstedet bidrage med sparring og facilitere en række workshops, hvor projekterne præsenteres og får luft under vingerne. For at få bedst muligt kendskab til jeres projekter vil Planværkstedet, hvis I ønsker det, sammen med jer besøge jeres caseområder, og i dialog med Plan 22+, tilbyde jer projektsparring fra eksperter, forskere og videnspersoner.

Planværkstedet

Planværkstedet har mere end 20 års erfaring med landskabsplanlægning og byplanlægning. De har løst opgaver i samarbejde med kommuner, borgere og udviklere. Der arbejdes bl.a. med kommune og lokalplanlægning, med planlægning for kulturarv, friluftsliv og byernes grønne områder, landskabsanalyser og det åbne land samt helhedsplaner for byer og landskaber. Denne kombination mellem by og landskab, det kreative, strategiske og det konkrete plus et indgående fokus på at formidle resultater og omsætte fagligt stof til alle er grundlaget for den sparring og facilitering Planværkstedet tilbyder i projektførelsen.

